

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf TEKİN tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 20.12.2023

Mehmet Emin EKMEN**Mersin Milletvekili**

İnsanoğlunun kurmuş olduğu sosyal ilişkilerin asli unsuru olan dil, toplumsal yapının da vazgeçilmez ögesi durumundadır. Bir toplumun sosyokültürel yapısının, eğitim düzeyinin ve kurmuş olduğu medeniyet birikiminin sonucu olarak sürekli gelişen ve geliştiren dil, yaşayan bir canlı varlık olarak kabul edilmektedir. Dolayısıyla bir dilin yok sayılması, eğitimin bir ögesi olmaktan vazgeçilmesi veya konuşulmaktan yoksun bırakılması onun gelişimini durduracağı gibi içinde barındırdığı toplumsal ve kültürel birikimin de nesilden nesile aktarımının engellenmesi anlamına gelir. Ülkemizin farklı etnik dokusu, kültürel zenginliği ve geçmişten günümüze gelen medeniyet birikimi bizim için her zaman gurur kaynağı olmuştur. Bu yüzden Türkiye'nin bir ucundan öteki ucuna var olan dillerin veya lehçelerin yaşaması ve yaşatılması oldukça önemlidir. Bunun ise en önemli koşulu yeni nesillere aktarımı, yani eğitimidir.

Bu bağlamda;

1. Ülkemizde seçmeli ders kategorisinde örgün eğitim kategorisinde eğitim ve öğretimi yapılan kaç tane yaşayan diller ve lehçeler mevcuttur?
2. Bu yaşayan diller ve lehçelerde eğitim yapmak için istihdam edilen kadrolu veya sözleşmeli statüde kaç öğretmen vardır? Yaşayan dil veya lehçelere göre dağılımı nedir?
3. Bu yaşayan diller ve lehçelerde 2012-2024 yılları arasında örgün olarak eğitim gören kaç öğrenci vardır. Öğrencilerin şehir ve lehçelere göre dağılımı nedir?
4. 2012-2024 yılları arasında yaygın eğitim kurumlarında yaşayan diller ve lehçelerle ilgili eğitim alan kursiyer sayısı kaçtır? Kursiyerlerin şehir ve lehçelere göre dağılımı nedir?

5. Son 10 yılda yaşayan diller ve lehçelerle ilgili alan mezunu öğretmen adayı sayısı kaçtır?
Bu adayların alan bazında dağılımı nedir?
6. Son 10 yılda yaşayan dil ve lehçeler alanında öğretmen olarak atananların sayısı nedir? Bu öğretmenlerin alan ve yıl bazlı dağılımı nedir?
7. Son 10 yılda bu alanlardan birinden atanıp başka alanlara geçen öğretmen sayısı kaçtır?
Öğretmenlerin dil ve lehçelere göre dağılımı nedir?
8. Son 10 yılda bu alanlarda lisansüstü eğitim gören öğretmen veya öğretmen adayı sayısı kaçtır? Bunların alanlara göre dağılımı nedir?
9. Yaşayan dil ve lehçelerin yaşaması ve gelişimi için Bakanlığınızın belirlemiş olduğu kısa, orta veya uzun vadeli planlar varsa nedir?
10. Öğretim programı geliştirme ve yenileme sürecinden geçilmekte ve yakında yayınlanması beklenmektedir. Bugüne kadar öğretim programı geliştirme süreçlerinde yaşayan diller ve lehçeler genellikle ihmal edilmişti. Bu yeni çalışma sürecinde yaşayan diller ve lehçeler de dahil edilmiş midir? Dahil edildiyse hangi diller veya lehçeler için çalışma yapılmaktadır.